

RÓKUSFALVY PÁL

*Tespedő nép vagy ébredő nemzet?**Az én felelősségem*

Egyetlen dolgról kívánok szólni, az egészségről, arról, hogy mit tehetünk és mit kell tennünk ahhoz, hogy egészségesek legyünk és maradjunk. A hangsúlyt a személyes felelősségre helyezem.

A címben szereplő kérdés igazában csak egyénileg tehető fel: én tespedt vagyok-e, vagy felébredtem? Összességében a magyarság egészére nézve nem. A magyar társadalom ugyan nagyon beteg, benne igen sok a félelemtől megdermedt és tespedő ember, de ugyanakkor sok, egyre több az öntudatra ébredő, egészségesebbé váló ember is.

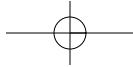
A címben szereplő kérdést a változásba, egy fejlődési folyamatba helyezve is fel lehet tenni: hogyan fejlődhetek tespedő emberből egészséges, ébredő emberré, illetve hogyan fejlődhetünk tespedő népből egészséges, ébredő nemzeté? Mit tegyünk, hogy lakosságból, népből újra nemzeté váljunk?

Problémánk megértése érdekében három tényt előzetesen ma is megemlítek.

1. 1992-ben jelent meg Kopp Mária és Skrabski Árpád *Magyar lelki állapot* című könyve. Ebben – több mint 20 000 fő vizsgálata alapján megállapítják, hogy a neurózis és a depresszió népbetegséggé lett (34%, ill. 24%). Közös alapjuk a félelem és a szorongás. Mindkettő háttérében ott lappang az ellenségesség érzése. Tényként említik, hogy mindezeknek az egyik legfontosabb oka: a támogató család hiánya. Hangsúlyozzák, hogy ezeknek a betegségeknek a megelőzése és kezelése nem csupán egészségügyi, hanem alapvető társadalmi, politikai feladat.

2. Több alkalommal hallottam evangélikus lelkészekről olyan bírálatot, mely szerint a lélektan és a pszichológusok istennélküliek, hitetlenek. Részben igazuk van, de az is kiderült, hogy egyes lelkészek kevéssé ismerik a lélektant, s nincsenek tisztában a lélek mibenlétével. – A pszichológia nem néz szembe az Isten problémájával, de a teológia sem néz szembe a lélek problémájával. A modernnek tartott kor zavart szellemi állapotának a tünete ez: a hit és a tudás szétválasztása – mert csonka az emberképünk. Pedig a hit a tudás mellett – a legnagyobb tudás mellett is! – az a lelkünk tudattalan erőiben gyökerező bizonyosság, amellyel az Istennel kapcsolatba kerülünk. A hit minden embernek, a tudósnak és a művésznek is, segít erkölcsi tartását megerősíteni. A tudás viszont a teológusnak, a lelkésznek segít – az erős, élő hit mellett is! –, hogy hitre szoruló korát s benne a hitre szoruló embert jobban megértse, és valóban tudjon rajta segíteni.

3. A közelmúltban *Lélek és forradalom* címmel az 1956-os forradalom 50 éves jubileuma alkalmából különböző helyeken tartottam előadást. Mindegyiket így kezdtem: Amikor ma 1956 nemzeti forradalmára emlékezünk, világosan kell lát-

[*Kérdez az idő*]

nunk, hogy ezzel a magyarság végső élet-halál harcához gyűjtünk erőt, lelki erőt, mert ezen múlik minden.

Azután 2006. október 23-án megéltük az elképzelhetetlent. Tanulságos volt: helyzetünk súlyosabb, mint valaha, de letisztult, egyszerűbben áttekinthető. Többé már senki sem beszélhet mellé. A jellegzetesen gyáva, álértelmiségi, felelősségelhárító szócsűrésznek többé nincsen helye. Nem szabad fejvel mennünk a falnak, de többé már nem térhetünk ki az elől, hogy nevén nevezzük a dolgokat.

Mindezek előre bocsátása után a következőkről lesz szó: az egészségről – az emberkép felől megközelítve mai helyzetünkről és okairól, tennivalónkról – s ezen belül az ifjúság iránti felelősségünkről és az ifjúság felelősségéről.

EGÉSZ-SÉGÜNK, EMBERKÉPÜNK

Az egészség – a magyar nyelv kifejező erejével erre utal –: az emberegész hatékony működését jelenti. Mit jelent egész embernek lenni? Mit jelent embernek lenni? Ki vagyok én? Igazából a lélek problémájával állunk szemben.

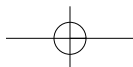
A szemmel nem látható, de létező lélek egy természetfeletti világ jelensége? Milyen törvények irányítják működését? Hozzák létre a különböző lelki állapotainkat? Az ember teremtésével az Isten a lelket készen lehelte belénk? Akkor a teremtett világ és a természet két különböző világ? De hiszen az Isten a természetnek és a történelemnek is az ura.

Kíséréljük meg a tényeket és a gondolatainkat rendezni.

Ezen a Földön a természeti folyamatokat és a történelmet is – mivel az élő természet s benne az ember és az emberi társadalom egy rendszert alkot – egyaránt természettörvények szabályozzák. Ezek a törvények az életnek minden élőlényre, így az emberre is érvényes működési törvényei, s egyszersmind a fejlődésnek is a törvényei. Az ember az élőlények törzsfjlődésében kialakult természeti lény. Bizonyíték erre a megtermékenyített petesejt, amelyik az édesanya méhében 9 hónap alatt megismétli ezt az egész törzsfjlődést az egysejtű élőlénytől a fejlett emlősállatig. Ebben a törzsfjlődésben a lelki természetünk kialakulása is benne van – csak ez utóbbi, a lelki törzsfjlődésünk még folytatódik az első életévekben, amikor a kisgyermek eszmélni kezd –, de már az anyaméh védőburka nélkül. Ekkor már a család a természetes védőburok. Ezért létparancs a család védelme!

Az emberben nincsen semmiféle kettősség. A test és a lélek, az egyéniség és a társas lény „kettőssége” csak látszat. Az ember bár nagyon bonyolult, de egységes, tudatosuló lelki természetű és cselekvésben tökéletesülhető élőlény. Nincsen külön testünk és lelkünk, s egyszerre vagyunk egyéniségek és társas lények. A lélek az embernek minden sejtjét átjáró élő lényege. Egyes élőlények életét, fejlődését már a biológiai törvények ismeretében is megértjük. Az emberi élet megértéséhez ezeken kívül még a pszichológiai törvények ismerete is szükséges.

Az ember belső lelki szerkezetét egy olyan házhoz hasonlíthatjuk, amelynek az emeletét építették a XX. században egy XVI. századi földszintre. Tüzetesebb vizsgálat után azonban kiderül, hogy az egészszet egy IX–X. századi lakóházból

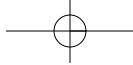
építették át, amely alatt egy ókori pince és ez alatt egy betemetett barlang található. – Nos, önismeretünkkel az épület felső, tudatunkkal jól megvilágított szintjein jól eligazodhatunk, a sötétebb pincében – személyes és családi, tudattalan folyamatainkban – már nehezebben. A kollektív tudattalan barlangjába – ez az emberi faj emlékezetének ősi tárháza – már nem tudunk behatolni. Félelmetes erők, például állati eredetű ösztöneink és titokzatos gyógyító erők működnek ott. Onnan csak „fölfele” jöhet üzenet álmokban, mitológiai szimbólumokban, ősképek formájában.

A mélylélektan a kollektív tudattalan ősképeiről szól. Ezek közül a legfontosabb az istenkép. Ez az a minden emberben működő valóságos erőközpont, amely teljes személyiségünk egységét szolgálja (az én csupán tudatos folyamatainknak a központja), amely emberségünk kibontakozását vezérli, s amely egészségünk kiteljesedésének és megőrzésének az alapja. A lelkünk tehát már a tudat előtti korszakában magán hordozta az Isten „keze nyomát”. Ez tehát tudatunktól és akaratunktól függetlenül alakult ki, vagyis az Isten nem is lehet emberi kitalálás eredménye. Egyébként ez az a tapasztalati tény, amelyben a pszichológus és a teológus egyetért: az ember istenképűsége. Az egyes ember, de az egyház is csak annyira hatékony életmegtartó erő, amennyire felelősen hiteles „képviselő”.

Nos, így – a bennünk működő istenképpel együtt – teljes, kerek egész, egészséges az ember.

Honnan akkor az ugyancsak bennünk levő bűn? Az ember több mint kétmillió évig a növényvilággal és az állatvilággal együtt teljes harmóniában simult bele a természetbe. Igaz, ki is volt szolgáltatva az erőinek, de ugyanezek az erők ösztönös alkalmazkodásán keresztül életben is tartották. Az ösztönös tudattalan állati létből kiemelkedő ember – kialakuló öntudata és akarata révén – kb. 120–150 ezer éve (?) vált képpé arra, hogy válasszon: megismerve a természet törvényeit, követi azokat, vagy megszegi. Választott, megszegte. Emberré válásunk folyamatában ez a változás – homo sapiensszé, „jónak és rossznak tudójává” válásunk olyan megrendítő volt, hogy lelkünk mélyén a kígyó szimbóluma, ősképe őrzi ennek az emlékét. Tudományunk és hitünk szerint ez az első bűneset. Az emberiség életében ezzel jelenik meg az értelmiség felelőssége és az élettisztelet etikájának a szükségessége. Ez utóbbinak a tartalma éppen a felelősség, a határtalanná váló felelősség mindenért, a hatókörünkbe kerülő életért. Ettől kezdve az emberhez méltó élet csak a hit és a tudás összhangjában lehetséges. Ez nem morális követelmény, hanem egyszerűen emberi természetünk belső fejlődéstörvénye, az egészséges élet fejlődésének a törvénye. Az egészség ugyanis nem a betegség hiánya, nem is csupán állapot, hanem folyamat, egész emberségünk fejlődésének, kiteljesedésének a folyamata.

A természetben tehát az élet, a lélek, az erkölcs és az egészség egylényegű „testvérek”. Ebből viszont az is következik, hogy a világ és benne nemzetünk pusztulása nincsen a természeti folyamatokba kódolva, hanem az a bűnre is hajlamos ember téves döntéseiből és téves cselekvéseiből, vagyis a lelkünkéből fakad. Ugyanígy azonban minden életépítő és nemzetépítő munka is a léleképítéssel kezdődik.

[*Kérdez az idő*]

Összefoglalva: számomra az ember istenképűségéből vált nyilvánvalóvá, hogy a természet és a teremtés rendje és törvénye egy és ugyanaz.

A továbbiakban tehát helyzetünket a hit és a tudás, valamint a magyarság és a kereszténység egységében vizsgáljuk.

HELYZETÜNK

Miben hisznek jobban az emberek, a technikai eszközök fejlődésében vagy a lelki erő fejlődésében?... (Az a tapasztalatom, hogy rendszerint az elsőtben.)

Igen, a közgondolkodásnak furcsa ellentmondása ez: jobban bízunk az anyagi vívmányokban, mint a saját lelki erőnkben, amely pedig a technikai fejlődés létrehozója.

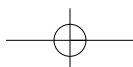
Helyzetünk értékelése előtt tehát rögzítsük: az anyagi és az emberi (azaz lelki, erkölcsi) tényezők kölcsönhatásában az emberi tényező a meghatározó, s az anyagi tényező a meghatározott, az eszköz. Egy jól felszerelt iskola vagy kórház, vagy gyár mindig csak annyit ér, amilyen a benne tanító, gyógyító, dolgozó emberek minősége. Félreértés ne essék: az anyagi értékek fontosak. Szükség van jól felszerelt iskolákra, kórházakra, korszerű gyárakra, de még inkább szükség van talpig emberekre, erős ifjúságra!

Ha ezt figyelembe véve vizsgáljuk az ország gazdasági helyzetét, akkor máris nyilvánvaló, hogy miért olyan, amilyen; emberi minősége, tespedt lelki állapota, erkölcsi értékrendjének széthullása miatt. Súlyosan beteg a mai magyar társadalom, s benne személy szerint mi is, én is, önök is; ki így, ki úgy.

Fél évvel ezelőtt még megpróbáltam volna tételes adatokkal körképet adni. Helyzetünk azonban meghaladta azt a kritikus szintet, hogy csak a tünetekről szóljak. Egész képet mutatok, s időben és térben szélesebb távlatból közelítek a mai állapotokhoz. Lépünk vissza Mohácsig. Kölcsey Ferenc a fél évezreddel ezelőtti helyzetről a *Nemzeti bagyományokban* ezt írja: „Veszélyes kezekre szállt a kormány, s kevés évek után a közboldogság Mohácsnál elveszett.” A közboldogság akkor, igaz, elveszett, de a magyar állam megszűnése után és ellenére a magyar nép kultúrájában, szokásaiban és nyelvében egységes maradt. Mi van ma? Ma más a helyzet, de másként nem jobb: van ugyan önálló magyar állam, de megroskadt a lélek, emberségében rongyolódott le népünk egyik része.

Ahhoz pedig, hogy helyzetünk nemzetközi beágyazottságát érezzük, Carl Gustav Jung svájci pszichiáter, pszichológus 1957-ben tett megállapítását idézem.

„Ma, a második évezred befejezésének estéjén olyan időt élünk, amely egy világméretű pusztulás apokaliptikus képét vetíti elénk. Semmi alapunk sincs arra, hogy a fenyegetést könnyedén vegyük. A nyugati világban mindenütt ott vannak azok a felforgató kisebbségek, akik a gyújtófáklyát készen tartják. Sőt humanizmusunk és jogérzékünk védelmét élvezik olyannyira, hogy nézeteik terjesztésének semmi sem áll útjába, csupán egy bizonyos belátó és szellemileg szilárd lakosság-réteg kritikus értelme. Ez utóbbi réteg hatalmát azonban nem szabad túlbecsülni. Ez országról országra a nemzeti vérmérséklettől függően változik. Régióként

függ továbbá a közneveléstől, és ezen kívül alá van vetve a politika és a gazdasági tényezők zavaró hatásának.”

A felforgató gyűlölet gyújtófáklyája Magyarországon teljes lánggal ég. A helyzetet és okait 10 mondatban foglalom össze.

1. „Magyarországon ma polgárháború van” – mondta ki már 1999. december 9-én Granasztói György, az Európai Unió volt nagykövete.

2. A hatalom gonosz erői a globális nagytőke támogatásával gazdasági, pszichológiai és most már – valószínűleg – vegyi eszközökkel is totális hadjáratot folytatnak az összmagyarság ellen.

3. 2002 óta gyorsított menetben gátlástalan cinizmussal fejezik be azt, amit Trianonban elkezdtek.

4. Ami ma Magyarországon történik – arra minap egy szegedi klinikai tanársegéd azt mondta: „az célzott népirtás”.

5. A demokráciának már a látszatára sem ügyelnek.

6. A központosított hatalom diktatúráként működik, és a kettős mérce oly kirívóan érvényesül, hogy a jogállam már csak papíron (de jure) működik, a valóságban (de facto) azonban már megszűnt.

7. A hatalom által pénzelt média az emberi jogok lábbal tiprásával naponta mérgezi az emberek lelkét, rombolja értékrendjüket, megrontva a gyermekeket, szétzilálva házassági, a családi kötelekeket.

8. A keresztény Magyarországon a keresztényellenes és a magyarelleneselekedetek mindennapi, sőt támogatott gyakorlattá váltak – mert engedték!

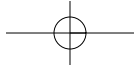
9–10. A *Magyar értelmező kéziszótár* szerint a haza iránti köteles hűség megszegése: hazaárulás. Ma az emberek ezrei – tudva és tudatlanul, magánemberként és hivatalos személyként – a hazaárulások sorozatát követik el!

Az ENSZ-nek a népirtásról 1948. december 9-én elfogadott egyezménye népirtásnak minősíti (idézem): „valamely nemzeti, népi csoport teljes vagy részleges megsemmisítésének szándékával a csoportra megfontoltan olyan életfeltételek ráerőszakolását, melyeknek célja a csoport teljes vagy részleges fizikai elpusztulásának előidézése – oly intézkedések megtétele, amelynek célja a csoporton belül a születek meggátolása.”

Vegyük végre észre: a hatalom mai urai nem ismernek irgalmat, és a magyar holokausztban már a lelket is megölik.

Most azzal készültek döntő csapást mérni a lelkekre, végső tespedésbe sülyesztetni a népet, hogy a Patrubány-féle Magyarok Világszövetségét felhasználva újabb népszavazási kísérletbe kezdtek a külhoni magyarság számára kötelezően megadandó állampolgárságról. Ennek az újabb sokknak az elkerülésére – hála a történelmi Magyarország reformátusságának! – közös nyilatkozatban utasították ezt el, és egyszersmind felszólították a magyar országgyűlést, hogy éljen a magyar és az európai jogrenden alapuló lehetőséggel, s teremtse meg a kettős állampolgárság intézményét.

A kép egyértelmű: a fejsze immár a fák gyökerére vettetett: emberségünknek már a tudattalan lelki gyökereit metszik el. Visszafejlődik, eltűnik szemünk elől

[*Kérdez az idő*]

a bennünk élő istenkép. Isten ugyan változatlanul jelen van, mégis magunkra maradtunk, mert mi hagytuk el Őt. Árvák, árva nép lettünk. Ez a mi helyzetünknek, betegségünknek a lényege: az árvaság.

Nos, itt tartunk...Van kiút ebből a helyzetből? Van! – mert ahol a bajok gyökere, ott a megoldás is: a lelkünkben!

A félelemtől dermedt lelkeket kell felébreszteni és újra Isten felé fordítani! Ez csak rajtunk múlik. Ha őszintén akarjuk, akkor ezt senki sem akadályozhatja meg. Nagy időket élünk, amelyhez nagy emberek kellene. Hozzá kell nőnünk a feladatokhoz, ahogyan azt 1956-ban is tettük. Személyes felelősséggel kell – kivétel nélkül mindannyiunknak! – hozzáőni a magunk kisebb-nagyobb feladataihoz. Kinek-kinek a felelőssége a tálentuma és a hatóköre arányában nő. A legjelentéktelenebbnek tűnő embernek is van valami olyan feladata, amit más helyette nem tud megoldani, csak ő. Ha ezt nem teszem meg, akkor mulasztásos vétkemmel én is felelőssé válok a nemzetrombolásban.

Makkai Sándor református püspök 1937-ben *Magyar nevelés, magyar műveltség* című könyvében írt figyelmeztetése időszerűbb, mint eddig bármikor: „Vége van annak a nemzetnek, amelyik lemondott a saját nagyságának igényléséről. Csak-hogy a nagyságnak nemcsak külső lehetőségei vannak, hanem belsők is. Mikor egy nemzet politikailag és anyagilag sorsának mélypontjára érkezik, akkor nyílik meg előtte a nagyság másik útja. Nemzetünk elérkezett ebbe a mélységbe és jaj volna neki, ha öntudatosan meg nem látná, hogy mai helyzetében a nagyság belső és felfelé vezető útja nyílt, mely számára az egyetlen: szellemiségének megtalálása és kifejtése a nemzeti műveltség értékeiben, melyek minden egyéb valóságnak a megteremtői is lehetnek és lesznek számára.”

Tennivalónk egyszerű: egészségesen kell élnünk! Kiindulásként vegyük komolyan a Szentírás két figyelmeztetését:

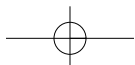
– „Minden féltett dolognál jobban őrizd meg a te szívedet, mert abból indul ki minden élet!”

– Jézus bátorító intése: „Ne féljetez azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik, hanem attól féljetez inkább, aki mind a lelket, mind a testet elveszitheti a gyeheennában.”

Mindenek előtt legyen alapelvünk: nekünk nem a gyűlölet és a hazugság ellen kell harcolnunk, hanem egyszerűen egészségesen kell élnünk, mert az értékrend csak az egészséges emberben áll helyre. – Ezt önmagunkon kezdjük el! Éljük bátran, igényesen és szeretetben a magunk családi életét. Ezzel már önmagában sokat tettünk. Egyszerű dolgokról van szó.

Egészséges életmódot kell folytatnunk. Kifejthetném ennek három pillérét – helyes táplálkozás, rendszeres testmozgás és rendezett emberi kapcsolatok kialakítása, ápolása –, de ehhez több előadás is kevés volna. E helyett három átfogó feladatot fejték ki.

1. Pontos emlékezzünk és emlékeztessünk! Ez egyaránt vonatkozik egyéni tapasztalatainkra, családi életünkre és hazánk történelmére. Egy nép élő emlékeze-

te a nemzeti hagyomány és annak ápolása. Mélyen igaz Kölcsey Ferenc megállapítása: „Minden nemzet, amely elmúlt kora emlékezetét semmivé teszi vagy semmivé lenni hagyja, saját nemzeti létét gyilkolja meg.” – Jól tudjuk: az emlékezet lényege a múlt megjelenítése, s ezzel épít hidat a jövőbe, mert a jövőt ma építjük azzal, hogy alakítjuk a körülményeket, s formáljuk az embert a múltbeli tapasztalatok felhasználásával. Az ember ugyanis az idő folytonosságában élő lény, akinek a múltja és a jövője a jelen léleképítésén múlik. Trianont feldolgozni és a legkésőbbnek tűnő jövőnek is a fejlődés reményével nekiindulni csak erős és szüntelen megújulásra képes lélekkel lehet. Hogyan tehetünk erre szert?

2. Élünk igazságban! Ez a második feladat. Igazságban élni annyi, mint a valóságot olyannak merni és venni és mutatni, amilyen. Ez ma mindannyiunk számára különösen fontos. Ehhez az akarat bátorságára és az értelem metsző világosságára egyaránt szükség van. Az igazságnak olyan mélységéig kell hatolnunk, amikor már nemcsak a gyermek, hanem a magát okosnak tartó felnőtt – de különösen az értelmiségi – számára is nyilvánvalóvá válik, hogy „a király meztelen”, és ezt félelem nélkül és hangosan ki is mondja.

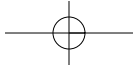
A 3. legfőbb tennivalónk: egy új, lelki honfoglalást kell végrehajtanunk!

A honfoglalás egy nép végleges és biztonságos elhelyezkedése és berendezkedése egy a számára megfelelő térségben. A mostani honfoglalásunk azért új és lelki, mert fizikailag már több mint 1100 éve élünk itt a Kárpát-medencében, de ismét üldözötté váltunk a saját hazánkban, tehát újra biztonságossá kell tennünk. Ez valójában egy hosszú távú nemzetstratégiai feladat, amelynek számos összetevője és taktikai eszköze van.

Ahhoz, hogy idegen kézre jutott vagyonunkat és kulcspozícióinkat a társadalom minden területén – lépésről lépésre, helyi kezdeményezéssel és összefogással – visszaszerezzük, újra erős nemzeté kell válnunk „Minden nemzet olyan erős – írta 1919-ben Imre Sándor pedagógus professzor és miniszter –, amilyen egészséges, amennyire tanult és amilyen becsületos.” Egy ébredő, erősödő nemzetben, a helyi közösségekben – és erre most jó lehetőségünk van – a lelki erőt anyagi erővé, hatalommá – médiahatalommá is! – tudjuk alakítani, és lesz újra nemzeti tőkénk, honvédelmünk, termőföldünk, viruló mezőgazdaságunk. Ezek nélkül az 1956-os forradalom céljait nem tudjuk megvalósítani.

Ez a honfoglalás iszonyúan kemény és hosszú napi küzdelem. Nem fegyverrel és nem lövészárkokban. Belül, a lelkünkben zajlik ez a küzdelem, ahol nem segítenek a trükkök. Itt a természet törvényei szabályozzák az erők összecsapását, és csak a szívós akaratnak, a hitnek és a szeretetnek az ereje dönt. A kérdés mindössze annyi, hogy ezekből mennyit tudunk mozgósítani, és ebből a lélektől lélekig áramló mozgalmából, amely könnyen lép át az államhatárokon is, mennyi idő alatt, mekkorára növekszik az erős, egészséges keresztény ember tábor.

Jó tudni, hogy máris többen vagyunk, mint gondoljuk. Ahhoz, hogy erre rájövünk, meg kell nyílnunk egymás felé. Újra beszélgetnünk kell egymással, hogy nyilvánvalóvá váljék: közös a sorsunk, egymásra szorulunk. Az egyéni helytállás

[*Kérdez az idő*]

és a közösségépítés együtt haladjon! Egy szenvedésben nagykorúvá vált népben a szenvedést enyhítő és személyválogatás nélküli szeretet mindenkihez utat talál.

Itt érkeztünk el honfoglalásunk kulcsfontosságú tényezőjéhez, az ifjúsághoz. A nemzet igazi ereje az ifjúság erejében – tehát egészségében, műveltségében és erkölcsében – van.

S most álljunk meg egy pillanatra, és engedjék meg, hogy egy kudarcélményemet megosszam önökkel.

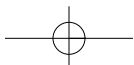
Tavaly márciusban Dobogókőn, egy konferencián, annak „Családbarát lelkipásztorok felkészítése” témájú blokkjához egy hozzászólást készítettem *Keresztvállalás nélkül nincs gyermekvállalás* címmel. Ebben egyaránt szóltam a családi élet gondjairól és örömeiről is. Azzal fejeztem be: „A keresztvállalás erőforrás: nagy-péntek nélkül nincs húsvét.” Hozzászólásomat előzetesen a konferencia két hívő keresztény szervezőjének megmutattam. Nem engedték meg elmondani. Pár nappal később egyházunk egyik sajtóorgánumához juttattam el. A szerkesztőség munkatársa jelezte, hogy megtárgyalják és döntenek. Egy hét múlva felhívott és közölte: sajnálja, ez nem való a lapba, de azt is megérti, ha én ezt 6 gyermekes családapaként nem látom be. Igen elszomorodtam, mert azt hozták tudomásomra, hogy nagycsaládosnak lenni, még egyházi körökben is bocsánatos butaságot jelent.

Nos, térjünk vissza ahhoz, hogy a nemzet ereje az ifjúság erejében van. Ezt kibontakoztatni azonban csak a nemzedékek összefogásával lehet. – Bár elég régen voltam fiatal, jól emlékszem, akkor is nehéz volt valamire való fiatalnak lenni, de sikerült. Miért?

Egy egészséges ifjú lelkében egyszerre van jelen a boldogság utáni természetes vágy és annak a szintén természetes – és más által el nem végezhető – életfeladatnak a tudata, hogy fel kell készülnie a magyarságot megőrző építésre. Ma torz és törött tükörcserepekben mutatják be mind a kettőt. Pedig mindkettőről lehetne tiszta képünk, és a kettő együtt szolgálna a tartós hajtóerőként a tanuláshoz is, a munkához is, és ad személyes értelmet az életünknek. Tapasztalatból beszélek.

A boldogság az életnek számunkra elérhető teljessége. Nem egyszerű öröm, bár a sok apró öröm is azzá válhat. Nem extázisig fokozódó gyönyör, bár ez is azzá nemesülhet. A boldogság harmónia a természettel, önmagunkkal, más emberekkel és az Istennel. Ezt mindenki másképp éli meg, de aki ezt megéli, annak szíve megtelik szeretettel, s ez ösztönöz arra, hogy akit szeretünk – s legyen ez egy ember vagy egy közösség –, ahhoz úgy kapcsolódunk, hogy vele és érte válik teljessé az életünk. Ekkor válik természetessé számunkra, hogy a fájdalom is része a boldogságnak.

S végül a legfontosabbról szólok, mert bár igaz, hogy a lélek ereje és minősége feltétele az új honfoglalásnak, a lelkek száma alapvető fontosságú az, hogy hány lelket számlál ez a nemzet. Márton Áron római katolikus püspök szerint Erdélyt nem háborúban veszítettük el, hanem a magyar anyák veszítették el, akik kevés gyermeket szültek, és nem a román katonák hódították meg, hanem

a román anyák, akik több gyermeknek adtak életet. Ezért a magyarság legfőbb létparancsa: fiatalok alapítsatok családot, sokasodjatok, erősödjete meg és töltsétek be újra a Kárpát-medencének azt a részét, amelyben laktok!

Tudom, most többekben felmerül a kérdés: milyen alapon biztat minket, mai fiatalokat ez az idős ember arra, hogy alapítsunk családot?

Furcsa elképzelni, mégis igaz, hogy ez a 77 éves ember is volt fiatal. 1955-ben, a Rákosi-korszakban végeztem az egyetemen, és ugyanebben az évben megházasodtam. Akkor sem volt borítékolva a jövő, a karrier, az hogy egyszer egyetemi tanár leszek. Diplomával a zsebemben gyári munkás lettem. 1956-ban megszületett első gyermekünk, s ahogyan az elnyomás évei teltek, úgy gyarapodott a családuknk. Feleséggemmel 6 gyermeket neveltünk fel, s alig néhány hete született meg 13. unokánk.

Ez a tény az erkölcsi alapom arra, hogy a magyarságnak ezt a létparancsát megfogalmazzam. Annak idején egyébként bennünk is volt félelem, de leküzdöttük, mert tudtuk, hogy akit csak a félelem irányít, az eltesped, s elhal benne a remény. Aki lapít, azt előbb-utóbb szétlapítják. Mi a feleséggemmel nem voltunk és ma sem vagyunk hősök, csak egyszerűen szerettük, szeretjük egymást, és hiszünk. A félelemnek ugyanis egyetlen gyógyszere van, a hit, ez a jövő bizonytalanságát jól tűró, szilárd akarat.

Robbanásív